แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

Guidelines for The Development of Aligning International Governance Principles by School Administrators in The Kabin Buri Educational Quality Service Area 8, Prachin Buri Province

พัทธพล โทสูงเนิน[1] และ กิจพิณิฐ อุสาโห[2]
Phatthaphon Thosungnern[1] and Kitpinit Usaho[2]
[1]สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
[1]Education Administration Program, Eastern Asia University
[2]บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
[2]School of Graduate Studies, Eastern Asia University
Received: September 25, 2025
Revised: October 20, 2025
Accepted: October 20, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น (2) ศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี และ (3) ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลัก ธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 11 คน ครูผู้สอนจำนวน 90 คน รวม 101 คน ในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2568 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า หลักคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า หลักคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่เมื่อพิจารณาค่าความต้องการจำเป็นพบว่าหลักความโปร่งใสมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 2) แนวทางพัฒนาหลักความโปร่งใส พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินงานโดยมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย สามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง แนวทางพัฒนาจะต้องส่งเสริมและเชิญทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐและเอกชนร่วมแสดงความคิดเห็น ส่งเสริม และสนับสนุน และ 3) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลัก ธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษา

ในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาลสากล; เขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

Abstract

this integrated research aims to (1) study the current situation, desired situation and necessary needs; (2) study the development guidelines for the use of international governance principles by school administrators in Kabin Buri Educational Quality Zone 8, Prachin Buri Province and (3) evaluate the appropriateness and feasibility of the development guidelines for the use of international governance principles by school administrators in the Kabin Buri Educational Quality Zone 8, Prachin Buri Province. the sample of informants consisted of 11 administrators and 90 teachers, totaling 101 people in Kabin Buri Educational Quality Area 8, Prachin Buri Province, academic year 2024, using stratified random sampling. the tools used for data collection were questionnaires, assessment forms, and semi-structured interviews. The alpha coefficient was analyzed using cronbach's alpha method and the reliability was 0.84. Data analysis used frequency, percentage, mean, standard deviation, need index, and content analysis. A mixed-methods research study found that 1) the current situation is at a high level overall. Considering each aspect, it was found that the principles of morality and ethics have a high average level, with the highest average. the main performance section has a high average value for the current condition, with the lowest average value. the overall desirable condition is at a high level. Considering each aspect, it was found that the principle of morality and ethics has a high level of desirable average, with the highest average. The principle of efficiency has a high level of desirable average, with the lowest average. but when considering the value of the necessity, it was found that transparency had the highest value of the necessity 2) the guidelines for developing transparency principles suggest that school administrators should operate with transparent and straightforward work processes that can be audited and clarified when in doubt, and that personnel should have comprehensive access to organizational information. development guidelines must promote and invite all relevant parties, including administrators, teachers, students, parents, communities, government and private sectors, to express their opinions, promote and support and 3) the results of the evaluation of the appropriateness and feasibility of the development guidelines for the use of international governance principles by school administrators in the Kabin Buri Educational Quality Zone 8, Prachin Buri Province, found that overall, it was at a high level.

Keywords: International Governance Principles; kabin buri educational quality service area 8, prachin buri province

บทนำ

จากการศึกษาข้อมูล เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษาการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพในทุกมิติ

อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี คือ การบริหารงานมีความล่าช้า ขาดความยืดหยุ่น ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่สามารถประสานความร่วมมือที่ดีให้เกิดขึ้นในระบบของเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี มีปัญหาเกิดขึ้นจากการบริหารที่ผิดพลาด ส่งผลให้มีปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในองค์กร ส่วนหนึ่งมาจากสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารขาดหลักความโปร่งใส หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักภาระรับผิดชอบ ส่งผลให้ผู้บริหารขาดการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดการสนับสนุนงบประมาณ ขาดการนิเทศติดตามประเมินผลต่าง ๆ และขาดการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้เรียนที่เหมาะสม เขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อศึกษาว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี มีสภาพ การดำเนินงานบริหารกิจการนักเรียนอย่างไร และมีแนวทางในการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี การบริหารงาน กิจการนักเรียนอย่างไร เพื่อให้งานกิจการนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ เป็น ให้ประโยชน์และช่วยพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี
3. เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

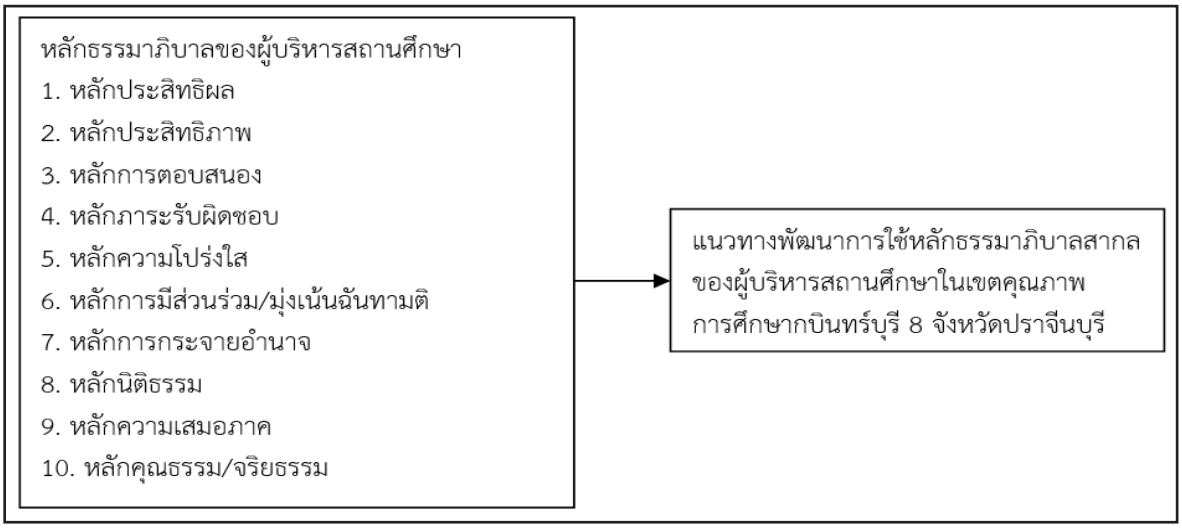
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลและหลักฐานทางวิชาการนำมาใช้ในกระบวนการวิจัยในเรื่อง แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่สามารถนำมาเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี มาใช้ในกระบวนการบริหารงานภายในโรงเรียนก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน รวมถึงผู้บริหารของโรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนตนเอง สามารถนำผลการวิจัย ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้ การศึกษาที่จัดทำในครั้งนี้

เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งจะประกอบไปด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), 2560, น. 7) ดังนี้ 1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบไปด้วย 1.1) หลักประสิทธิภาพ 1.2) หลักประสิทธิผล 1.3) หลักการตอบสนอง 2) ค่านิยมประชาธิปไตย ประกอบไปด้วย 2.1) หลักภาระรับผิดชอบสามารถตรวจสอบได้ 2.2) หลักความเปิดเผยโปร่งใส 2.3) หลักนิติธรรม 2.4) หลักความเสมอภาค 3) ประชารัฐ ประกอบด้วย 3.1) หลักการกระจายอำนาจ 3.2) หลักการมีส่วนร่วมการมุ่งเน้นฉันทามติ และ 4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร ประกอบด้วย 4.1) หลักคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไปพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาต่อไป

โกศล โสดา (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ควรศึกษาปัจจัยเพื่อส่งเสริมด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ อย่างประหยัดคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ฉัตรแก้ว แจฎเขียว (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดกลาง สรุปได้ว่า ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรมตามลำดับ นันทิชา ปูเวสา (2560) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาหนองกุงศรี 1 อภิปรายถึง การบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต้องยึดระเบียบตัดสินปัญหาอย่างให้เกิดความชอบธรรม ต้องมอบหมายภาระงานให้ครูทุกคนรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมในการบริหาร เพื่อสร้างศรัทธาต่อครูในโรงเรียน ลัดดาวัลย์ หงสนันทน์ (2561) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก กรวิชญ์ เหง้าสุวรรณ์ (2561) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ในด้านหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรมส่วนในด้านหลักความคุ้มค่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ณัฐพล ชัยน้อย และ วานิช ประเสริฐพร (2563) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นิกร คำลุม และ กฤตยากร ลดาวัลย์ (2564) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ควรศึกษาผลกระทบของ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเพื่อเปรียบเทียบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้การปฏิบัติงานให้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพ 1 *กรอบแนวคิดการวิจัย*

หมายเหตุ: *สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) พ.ศ. 2560* (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), 2560, น. 7)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงผสมผสานวิธี ดังนี้

1. ตามวัตุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามโดยสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

2. ตามวัตุประสงค์การวิจัยข้อ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็น ที่มีค่าสูงสุด มาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อหาแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้บริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี และเป็นผู้บริหารดีเด่น

3. ตามวัตุประสงค์การวิจัยข้อ 3 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

เป็นการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรหน่วยที่ศึกษา (unit of study) ได้แก่ โรงเรียนในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 10 แห่ง ประชากรผู้ให้ข้อมูล (Population informants) ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 11 คน ครูผู้สอนจำนวน 117 คน ในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2568

ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล (sample informants) ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 11 คน ครูผู้สอนจำนวน 90 คน ในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดตัวอย่างจากประชากรตาม

ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เป็นผู้รับการสัมภาษณ์ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ โดยเป็นผู้บริหารตามเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ตามเกณฑ์คุณสมบัติ เป็นผู้มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี และได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น

3. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้แบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ใช้แบบสัมภาษณ์ และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้แบบประเมิน เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

1. ตามวัตุประสงค์ข้อที่ 1 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามมี 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับทางการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ทั้ง 10 หลักการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), 2560, น. 7) 1) หลักประสิทธิผล 2) หลักประสิทธิภาพ 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักภาระรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นฉันทามติ 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค และ 10) หลักคุณธรรมจริยธรรม ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม และให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้ครอบคลุมรายละเอียดในแต่ละด้าน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 เลือกเป็นข้อคำถาม ตามวิธีการของ Rovinelli and Hambleton (สมนึก ภัททิยธนี, 2560, น. 217-220) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำไปสมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

3. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็น 5 ระดับ เช่นเดียวกับข้อ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือไปแจกยังครูผู้สอนในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดแล้วส่งคืน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ

2. เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามแล้ว จึงนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยนำแบบสอบถามที่มีคำตอบที่สมบูรณ์มาจัดทำลงรหัสข้อมูล

3. นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากพิจารณารายด้าน พบว่า หลักคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า หลักคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ หลักความโปร่งใส จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาก่อนเป็นอันดับแรก

ที่	รายการ	(N = 101)						ความต้องการจำเป็น	ลำดับความสำคัญ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ		
1	หลักประสิทธิผล	4.15	0.053	มาก	4.24	0.060	มาก	0.023	7
2	หลักประสิทธิภาพ	4.05	0.012	มาก	4.18	0.037	มาก	0.033	4
3	หลักการตอบสนอง	4.15	0.090	มาก	4.26	0.033	มาก	0.027	6
4	หลักภาระรับผิดชอบ	4.16	0.034	มาก	4.32	0.046	มาก	0.038	2
5	หลักความโปร่งใส	4.13	0.024	มาก	4.31	0.035	มาก	0.044	1
6	หลักการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นฉันทามติ	4.13	0.008	มาก	4.27	0.043	มาก	0.034	3
7	หลักการกระจายอำนาจ	4.15	0.027	มาก	4.24	0.094	มาก	0.023	7
8	หลักนิติธรรม	4.16	0.038	มาก	4.29	0.076	มาก	0.030	5
9	หลักความเสมอภาค	4.36	0.017	มาก	4.45	0.001	มาก	0.019	9
10	หลักคุณธรรมจริยธรรม	4.39	0.028	มาก	4.49	0.022	มาก	0.021	8
	เฉลี่ย	**4.18**	**0.050**	**มาก**	**4.30**	**0.060**	**มาก**	**0.030**	

2. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี มีดังนี้

2.1 หลักความโปร่งใส

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักความโปร่งใส สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย สามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง และบริหารโดยที่ประชาชนรู้ทุกขั้นตอนและกระบวนการต่างสามารถตรวจสอบได้

2.2 หลักภาระรับผิดชอบ

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักภาระรับผิดชอบ สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง และคำนึงถึง

ประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

2.3 หลักการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นฉันทามติ

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นฉันทามติ สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

2.4 หลักประสิทธิภาพ

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี มีการบริหารใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับองค์กร และปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อสนองความต้องการของประชาชน

2.5 หลักนิติธรรม

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักนิติธรรม สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการบริหารด้วยความเป็นธรรม มีการบริหารโดยคำนึงถึงเสรีภาพผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีการบริหารราชการโดยไม่เลือกปฏิบัติ

2.6 หลักการตอบสนอง

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักการตอบสนอง สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยสามารถดำเนินการด้านการให้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจแก่ผู้รับบริการ และสามารถตอบสนองความคาดหวังความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างได้

2.7 หลักประสิทธิผล

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักประสิทธิผล สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน และมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.8 หลักการกระจายอำนาจ

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักการกระจายอำนาจ สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและดำเนินการให้แก่บุคลากร มีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ การใช้ทรัพยากรและภารกิจ ให้กับประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร และบริหารงานโดยมุ่งสร้างความพึงพอใจ มีการปรับปรุงกระบวนการเพื่อผลการดำเนินการที่ดี

2.9 หลักคุณธรรมจริยธรรม

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักคุณธรรมจริยธรรม สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องและคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

2.10 หลักความเสมอภาค

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ หลักความเสมอภาค สรุปได้ว่า การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองโดยเท่าเทียมไม่แบ่งแยก เพศ เชื้อชาติ ศาสนา

มีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองโดยเท่าเทียมไม่แบ่งแยกฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม และมีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรอย่างเท่าเทียมในเรื่องการเข้ารับการฝึกอบรม

3. ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี สรุปตามได้ ดังนี้

ด้านความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวม พบว่า ระดับความเหมาะสม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวม พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี มีความสามารถในการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายตลอดจน มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อลดภารกิจที่ล้าสมัย ทั้งนี้ผู้บริหารย่อมมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพขององค์การ หากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานด้วยคุณธรรม จริยธรรม ยึดระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ภายใต้การดำเนินงานด้วยความโปร่งใสรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างจะช่วยทำให้การดำเนินงานในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิผลมากขึ้น การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลจึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารปกครององค์การ สอดคล้องกับผลงานวิจัย นิกร คำลุม และ กฤตยากร ลดาวัลย์ (2564, น. 55) ที่ระบุว่าการบริหารงานของผู้บริหารงานในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อธรรมาภิบาลด้านอื่น ๆ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ค่านิยมประชาธิปไตยประชารัฐ ความรับผิดชอบทางการบริหาร

2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นฉันทามติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์กร ให้เป็นไปตามนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ รวมทั้งมีการกำกับติดตาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงสนันทน์ (2561, น. 1310) ที่ระบุว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

3. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารที่ดีจึงส่งผลให้มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาควรมี

ความเป็นธรรมในการบริหารภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 ซึ่งกล่าวไว้ว่า รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ด้วยสถานศึกษา เป็นหน่วยงานของรัฐ ในการบริหารงานของหน่วยงานจึงต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิชญ์ เหง้าสุวรรณ์ (2561, น. 65) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

4. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษาได้พิจารณาถึงความสามารถ จึงได้มอบหมายงานโดยยึดถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ความรู้ความสามารถ และความถนัดในด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลโดยยึด ระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากร อีกทั้งยังส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ สร้างความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นภายใน สถานศึกษาอีกด้วยซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ โกศล โสดา (2560, น. 213-223) ที่ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาปัจจัยเพื่อส่งเสริมด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากร มีการควบคุมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในสถานศึกษาและการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างประหยัด คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาควรศึกษาปัจจัยที่ควรนำมาปรับปรุงด้านหลักความรับผิดชอบ

5. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักประสิทธิผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ เพราะการบริหารสถานศึกษาถือเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับผลงานวิจัย นิกร คำลุม และกฤตยากร ลดาวัลย์ (2564, น. 55) ที่ระบุว่าการบริหารงานของผู้บริหารงานในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อธรรมาภิบาลด้านอื่น ๆ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ค่านิยมประชาธิปไตยประชารัฐ ความรับผิดชอบทางการบริหาร

6. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักการตอบสนอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการเผยแพร่ข่าวสาร และข้อกำหนด ที่เกี่ยวกับหน่วยงานผู้บริหารมีการบริหารงาน โดยคำนึงถึงบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวให้ได้รับการปฏิบัติอย่างทัดเทียมกันมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงต่าง ๆ ของสถานศึกษามีความเป็นธรรม เสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ สามารถป้องกันคนดีลงโทษคนไม่ดี เปิดโอกาสให้บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และ วานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักภาระรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้นา และเป็นทั้งผู้ที่แสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในการบริหารสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้มีการร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงาน ในลักษณะร่วมคิดร่วมทำร่วมวิจารณ์การปฏิบัติงานการทำงาน เพื่อให้บุคลากรมีความพึงพอใจและมีขวัญกำลังใจดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และ วานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหาร

งานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่บริหารสถานศึกษาโดยมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ที่มี ต้องมีความรู้รอบด้าน ในการปฏิบัติงานต้องปฏิบัติงานโดย ไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ต้องมุ่งเน้นการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งเน้นผลประโยชน์แก่ครู บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา ปูเวสา (2560, น. 175-188) ที่ระบุว่า การตัดสินใจในการบริหารยึดเสียงส่วนใหญ่ตามหลักประชาธิปไตยต้องปลูกจิตสำนึกช่วยดูแลรักษาผลประโยชน์ของทางราชการอย่างเต็มที่ในการทำงานของครู และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า

9. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารต้องบริหารสถานศึกษาโดยไม่เลือกปฏิบัติงาน ต้องสามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกด้าน และต้องปฏิบัติงานภายใต้ข้อจำกัดด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การขาดแคลนงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร ผู้บริหารจึงต้องมี บทบาทสำคัญในการวางแผนการจัด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ข้อมูลระบบสารสนเทศต่าง ๆ ให้เกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และมีการพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงสนันทน์ (2561, น. 1310) ที่ระบุว่าพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

10. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ปฏิบัติงานด้วยการยึดมั่นในสิ่งถูกต้องดีงาม ต้องยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยติดตัว เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และวานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี เป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักประสิทธิภาพการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี มีการบริหารใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับองค์กร และปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อสนองความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิกร คำลุม และ กฤตยากร ลดาวัลย์ (2564, น. 55) ที่ระบุว่าพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นฉันทามติการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองโดยเท่าเทียมไม่แบ่งแยก เพศ เชื้อชาติ ศาสนา มีการปฏิบัติ

กับครูและบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองโดยเท่าเทียม ไม่แบ่งแยกฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม มีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรอย่างเท่าเทียมในเรื่องการเข้ารับการฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และวานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักความโปร่งใส การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาใน การดำเนินงานโดยมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย สามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึงและข้อมูลมีความถูกต้อง และบริหารโดยที่ประชาชนรู้ทุกขั้นตอนและกระบวนการต่างสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงสนันทน์ (2561, น. 1310) ที่ระบุว่าพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

4. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักการกระจายอำนาจ การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและดำเนินการให้แก่บุคลากร มีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ การใช้ทรัพยากร และภารกิจ ให้กับประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร และบริหารงานโดยมุ่งสร้างความพึงพอใจ มีการปรับปรุงกระบวนการเพื่อผลการดำเนินการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกศล โสดา (2560, น. 213-223) ที่ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาปัจจัยเพื่อส่งเสริมด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากร มีการควบคุมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในสถานศึกษาและการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาควรศึกษาปัจจัยที่ควรนำมาปรับปรุงด้านหลักความรับผิดชอบ

5. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักประสิทธิผล ควรส่งเสริมให้มีการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน และมีการติดตามประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงสนันทน์ (2561, น. 1310) ที่ระบุว่าพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

6. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักการตอบสนอง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยสามารถดำเนินการด้านการให้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจแก่ผู้รับบริการ และสามารถตอบสนองความคาดหวังความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และวานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักภาระรับผิดชอบ การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง และคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และวานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักนิติธรรม การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการบริหารด้วยความเป็นธรรม มีการบริหารโดยคำนึงถึงเสรีภาพผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีการบริหารราชการโดยไม่เลือกปฏิบัติสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิชญ์ เหง้าสุวรรณ์ (2561, น. 65) ที่ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

9. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักความเสมอภาค ควรส่งเสริมให้มีการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยมีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองโดยเท่าเทียมไม่แบ่งแยก เพศ เชื้อชาติ ศาสนา มีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองโดยเท่าเทียมไม่แบ่งแยกฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม มีการปฏิบัติกับครูและบุคลากรอย่างเท่าเทียมในเรื่องการเข้ารับการฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิกร คำลุม และ กฤตยากร ลดาวัลย์ (2564, น. 55) ที่ระบุว่าพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

10. แนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี หลักคุณธรรมจริยธรรม ควรส่งเสริมให้มีการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโดยปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง และคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และ วานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ดังต่อไปนี้

ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวม พบว่า ระดับความเหมาะสม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการวิธีการ หรือขั้นตอนในการปฏิบัติงานตามหลักการปกครองการบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองครองธรรม ซึ่งจะประกอบไปด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย ดังนี้ 1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบไปด้วย 1.1) หลักประสิทธิภาพ 1.2) หลักประสิทธิผล 1.3) หลักการตอบสนอง 2) ค่านิยมประชาธิปไตย ประกอบไปด้วย 2.1) หลักภาระรับผิดชอบสามารถตรวจสอบได้ 2.2) หลักความเปิดเผยโปร่งใส 2.3) หลักนิติธรรม 2.4) หลักความเสมอภาค 3) ประชารัฐ ประกอบด้วย 3.1) หลักการกระจายอำนาจ 3.2) หลักการมีส่วนร่วมการมุ่งเน้นฉันทามติ และ 4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร ประกอบด้วย 4.1) หลักคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ชัยน้อย และ วานิช ประเสริฐพร (2563, น. 123) ที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ดังนี้

1. จากการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบัน ของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า หลักคุณธรรม/จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า หลักคุณธรรม/จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสภาพที่

พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่เมื่อพิจารณาค่าความต้องการจำเป็นพบว่าหลักความโปร่งใสมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับ 1 จำเป็นต้องเร่งพัฒนาก่อนเป็นอันดับแรก

2. ผู้บริหารได้รู้จักสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปแก้ปัญหาให้ตรงจุด และสามารถส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษา และนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ผู้บริหารนำผลการวิจัยแนวทางพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี สามารถนำมาปรับประยุกต์ให้เข้ากับสภาพและความต้องการของผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี โดยประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสร้างครูเครือข่ายที่เป็นผู้ชำนาญการพิเศษ ครูผู้เชี่ยวชาญในการร่วมพัฒนาบุคลากรครูในเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

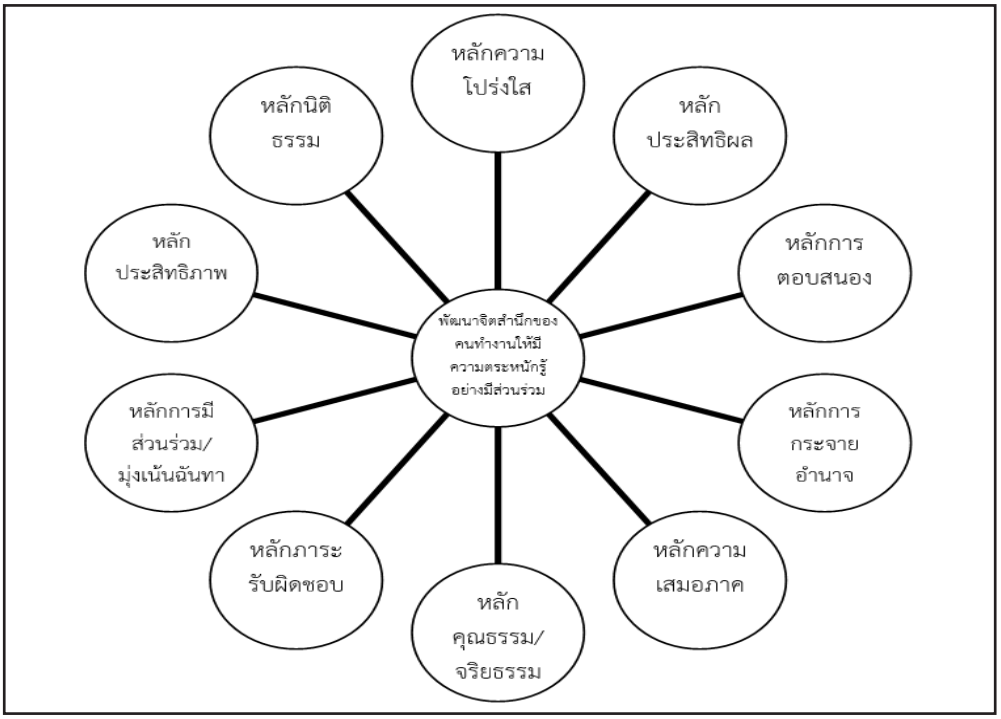
1. ประเมินผลการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

3. ศึกษารูปแบบการใช้หลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตคุณภาพการศึกษากบินทร์บุรี 8 จังหวัดปราจีนบุรี

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์กรธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสามารถอธิบายเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

Reference

Chaephueaw, C. (2017). *Good governance management of school administrators medium-sized schools, network group 28, Sai Mai District Office, Bangkok.* Retrieved from http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstract.Data/viewIndex/1092.ru. (in Thai)

Chainoi, N., & Prasert, W. (2020). Management requirements according to good governance principles of educational institution administrators under the Nakhon Ratchasima vocational education commission. *Journal of educational administration and leadership, 8*(32), 243-252. (in Thai)

Hongsanan, L. (2018). School administration behavior according to good governance principles of school administrators in non-formal and informal education centers in the upper Northern Region. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 8*(1), 1310-1319. (in Thai)

Khamlum, N., & Ladawan, K. (2021). Good governance management of administrators educational institutions under the Northeastern Vocational Education Institute 3. *Journal of Mahamakut Buddhist University, Roi Et Campus, 11*(2), 237-248. (in Thai)

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement, 30*(3), 607–610. Doi: https://doi.org/10.1177/001316447003000308.

Ngao Suwan, K. (2018). *Administrative behavior according to good governance principles of administrators educational institutions under the office of the basic education commission in Ubon Ratchathani Province*. Master of Education in Educational Administration, Pathumthani University. (in Thai)

Office of the Civil Service Commission. (2014). *Handbook of the civil service commission of Thailand.* Bangkok: Office of the Civil Service Commission. (in Thai)

Puwesa, N. (2017). The use of good governance principles in the administration of schools in the development network center quality of educational administration in Nong Kung Sri 1, Under the office of the basic education commission Kalasin Primary Education Area 2. *Journal of the pimontham research institute, 4*(1), 175-188. (in Thai)

Soda, K. (2017). *Good governance service of educational institution administrators under the Sisaket Vocational College.* Master of Education Department of Educational Administration, Ubon Ratchathani Rajabhat University. (in Thai)